

MUISTIO

Korkeakoulujen lukuvuosimaksujen käyttöönoton seuranta- ja arviointityöryhmän kokous

Aika: 22.8.2018 klo 13:00-16:00

Paikka: Sali 9, Eteläesplanadi 4, työ- ja elinkeinoministeriö

Osallistujat:

Opetusneuvos, ryhmän päällikkö Birgitta Vuorinen, opetus- ja kulttuuriministeriö (Pj)
Opetusneuvos Maija Innola, opetus- ja kulttuuriministeriä
Erityisasiantuntija Mikko Eronen, Opetushallitus
Opetusneuvos Maija Airas, Opetushallitus
Tulosalueen johtajan sijainen, Anna Koljonen, Maahanmuuttovirasto
Vararehtori Riitta Pyykkö, Turun yliopisto.
Vararehtori Jyrki Laitinen, Oulun ammattikorkeakoulu
Hallituksen jäsen Teemu Vasama, Suomen ylioppilaskuntien liitto (SYL) ry.
Hallituksen jäsen Annika Eksman, Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry
Päällikkö, opiskelun ja opetuksen palvelut Francesca Cucinotta, Vaasan yliopisto (Sihteeri)
Kansainvälisten asioiden päällikkö Ari-Pekka Kainu, Satakunnan ammattikorkeakoulu (Sihteeri)

Poissa:

Arviointineuvos Karl Holm, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
Rehtori Teemu Kokko, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu
Vararehtori Sari Lindblom, Helsingin yliopisto

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:03. Samalla puheenjohtaja mainitsi, että lehdistö on ollut kovin kiinnostunut lukuvuosimaksuista, EU/ETA alueen ulkopuolisten opiskelijoiden määristä sekä mahdollisesta liikevoitosta. Todettiin, että väliraportti valmistuu syyskuun lopussa ja vasta tämän jälkeen voidaan tarkemmin informoida lehdistöä.

2. Opiskelijakyselyn tulokset

Puheenjohtaja kävi lyhyesti läpi opiskelijakyselyn alustavia tuloksia. Kyselyn purku vielä kesken.

Alustavia lukuja:

- Kyselyyn vastasi kaikkiaan 366 opiskelijaa, joista 86% on EU/ETA alueen ulkopuolisia opiskelijoita.
- Vastausprosentti jäi pieneksi. Kaikkiaan 20 korkeakoulusta saatiin vastaukset (9 AMK, 11 YO)
- Vastanneista eniten Venäjältä, Kiinasta, Intiasta ja Nepalista.
- 40% vastanneista suoritti Bachelor tutkintoa, 56% Master tutkintoa ja 4% Doctoral – tutkintoa.
- Keskeisimmät alat olivat insinööri- ja teknologialat sekä kauppatieteet.
- Vastanneiden keski-ikä 26,5 vuotta, naisia vähemmän kuin miehiä vastanneiden joukossa.
- Vastaaajista 36% ei kuulunut lukuvuosimaksun piiriin.

Muita huomioita kyselystä:

- Todettiin vastaavuuksia ISB-kyselyn tuloksiin.
- Valintaprosessiin oltiin oltu erittäin tyytyväisiä.

- Itse hakuprosessi oli maksanut opiskelijalle keskimäärin 1862€, mitä pidettiin työryhmän mielestä korkeana ja selvitettävä asiana.
- Hakuprosessiin sinänsä oltiin erittäin tyytyväisiä, vain 8% tyytymättömiä tai erittäin tyytymättömiä.
- Motiivit lähteä Suomeen opiskelemaan liittyivät vahvinten opetuksen korkeaan laatuun, korkeakoulutuksen koulutuksen ja tutkimuksen hyvään maineeseen. Yli kolmannes oli tullut stipendin kautta.
- Korkeakoulun valintaan ovat vaikuttaneet tutkinnon sopivuus ja mahdollisuus stipendiin.
- Korkeakoulupalveluihin oltiin yleisesti ottaen hyvin tyytyväisiä. Suurin huoli liittyy harjoittelun, työllistymisen sekä verkostoitumisen tukeen.

Työryhmässä keskusteltiin mm. siitä, miten urasuunnittelua ja työllistymistä jo opintojen aikana voidaan tukea, mikä on eri sidosryhmien rooli, miten esim. OPH voisi tukea tässä prosessissa opiskelijoita ja korkeakouluja. Todettiin myös, että toisaalta työllistyminen, urapalvelut ja muut vastaavat tukitoimet ovat samassa linjassa suomalaisiin opiskelijoihin nähden erillisinä palveluina.

Työryhmä kaipasi lisää tietoa yleensä ulkomaalaisten työllistymisestä Suomeen. Tästä OPH:lta toivottiin tilannekuvaa väliraporttiin.

Todettiin, että näitä alustavia tuloksia ei vielä jakoon työryhmän ulkopuolelle. Vasta tarkistusten jälkeen.

3. Väliraportti (dl. 30.9.2018 OKM:lle, ennakkomateriaali viedään e-duuniin)
Puheenjohtaja kävi alustavaa väliraportin rakennetta ja raporttitekstiä läpi.

Työryhmän huomioita, mitä olisi hyvä käsitellä raportissa:

- Väliraportin alkuun olisi hyvä saada ministeriön linjausteksti Lukuvuosimaksun perusteista ja tavoitteista, jotta saadaan vertailutietoa alkuperäisiin tavoitteisiin nähden.
- Kuvallinen aineisto Marika Backmanilta sekä Lukuvuosimaksukyselyn että Opiskelijakyselyn osalta. Kuvallista aineistoa käsitellä monipuolisesti.
- Mahdollisesti vertailuaineisto muista Pohjoismaista, Study Portal etc.
- Sektoreiden välinen vertailu, ammattikorkeakoulut vs. yliopistot.
- Koulutusohjelmien ja -tasojen välinen vertailu.
- Alueellinen vertailu, esim. muu Suomi vs. pääkaupunkiseutu.
- Vuoden 2018 tilastojen täydennys ja vertailu vuoteen 2017, esim. maakohtaiset muutokset.
- Ohjelmien määrän muutos ja profiloituminen, mahdolliset lakkautetut ja uudet.
- Opiskelijakyselyn tulokset olisi hyvä integroida lukuvuosimaksukyselyyn, eikä käsitellä erillisenä.
- Työryhmän Johtopäätösosio raporttiin.
- MIGRI:n näkökulma. Näkykö pakolaistausta tai miten se on huomioitu.
- UML:stä tekstiä edustustojen toiminnasta ja miten lukuvuosimaksuvelvollisuus on näkynyt.
- Tilastotarkistus tehtävä vielä kertaalleen.
- Apurahajärjestelmien ja monimuotoisuus hyvä avata raporttiin.
- Lisätarkistus vielä jokaiselle korkeakoululle: Kuinka paljon kukin korkeakoulu lopulta sai lukuvuosimaksuja. Hard data kiinnostaa, mutta samalla täytyy todeta, että ihan vedenpitävää lukua ei saada.
- Hakeutuminen ja agenttien käyttö.
- Hajanaisuuksista ei päästä eroon.

- Stipendit ja niiden perusteet suhteessa rahoitusmalliin.
- Apurahat kehitysyhteistyöhön.
- Education Finland case raporttiin -> Birgitta kysyy Lauri Tuomelta

Lisäksi keskusteltiin rahoitusmallista ja mahdollisista muutoksista joilla esim. vaikutusta apurahoihin ja stipendeihin. Säästöt mainittiin lyhyesti sekä Korkeakoulutuksen 2020 visiotyöskentely sekä maksullisesta tilauskoulutuksesta EU/ETA alueiden sisällä. Lopuksi nostettiin vielä esille mitä väliraportilla tavoitellaan:

- Raakadata -> selkeät tilastot
- Suositukset
- Hyvät käytännöt
- Selvitys miten työryhmän työ jatkuu
- Ollaan vasta hyvin alussa
- Tahtotilan määrittely sekä kansallisesti että yksittäisen korkeakoulun osalta
- Kansainvälistymisen strategia, OKM ja lukuvuosimaksun perusteet ja tavoitteet
- Koulutusviennin esteiden poistaminen on ollut yksi keskeinen syy lukuvuosimaksun käyttöönottoon

4. Syksyn aikataulun vahvistus ja seuraavat kokoukset

Dead Line loppuille Case raporteille 4.9. mennessä:

Opiskelijajärjestöt (yhteinen)

Liikevaihto

Education Finland

Raporttiluonnos 21.9.2018 työryhmälle

Seuraavat kokoukset:

- **to 27.9. klo 13 – 15 nh. Louhi, Meritullinkatu 10. Kokoushuoneessa on videoyhteysmahdollisuus**
- **ti 4.12. klo 10.30 – 13 nh. Louhi, Meritullinkatu 10**

Opiskelijaseminaari joko 31.10. tai 13.11.2018

Korkeakoulukysely tammi-helmikuu 2019

Opiskelijakysely huhtikuu 2019

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 15:57.